

Spørgsmaal igjen: Det er den Maade, hvorpaa Rigsretten er ordnet, at man uden at forudsæ, hvad der maatte ske, naar man skabte en saadan Forsatning med to af Naturen saa modsatte Ting, som det nuværende Landssting og Folkething — uden at tænke derpaa alligevel ganske rolig lod Bestemelsen om Rigsretten fra Forsatningen af 1849 glide over i den nye Forsatning, blot med den Forandring i Sammensætningen, som fulgte af Landsstingets forandrede Sammensætning — dette er Hovedfeilen, der skete i 1866. Jeg anser denne Hovedfeil for at være overordentlig stor, baade fra Svires og fra Venstres Side. Det er det, som i Virkeligheden var det store Misgreb i 1866, og som det gjælder at rette. Derpaa staar egentlig hele Spørgsmaalet, og derfor har jeg kaldt Forsatningen ubrugelig. Det er det, jeg har tænkt paa ved de Ord, og det kan jeg ikke andet end fastholde. Jeg gjør udtrykkelig denne Bemærkning nu, fordi jeg nødig vil, at det skal misforstaaes. For Resten skal jeg ikke komme ind paa Rigsretsspørgsmaalet nu, det kan der maasse senere blive Leilighed til, og det er jo et Punkt, hvor man skal være saa forsigtig, at jeg nok skal lade den Sag ligge, indtil det bliver absolut nødvendigt at røre ved den. Hvis Villien er god — deri er jeg enig med den ærede Conseilspresident — vil ogsaa Resultatet af et virkeligt Arbejde paa at rette Feilene fra 1866 give et godt Resultat. Om den er god fra den høitæredede Ministers Side, har jeg nu et svagt Haab om; jeg har meget lidt Tillid dertil. At den er god fra vor Side, tror jeg ikke, jeg behøver at forfikkre tiere. Det har jeg sagt tidt nok. Jeg gjentager, at selvfølgelig er det ikke Meningen at bryde med, hvad der skete i 1866, saaledes at man skulde stille Forandringer, som man kan vide, man slet ikke bliver enig om. Selvfølgelig er det ikke Meningen at opgive den Ret, som Forsatningen af 1866 har givet, men Meningen maa ved enhver Forhandling om Forsatningen være at rette de store Feil, som bleve begaaede i 1866, Feil baade fra Venstres og Svires Side. De Feil, der bleve begaaede, vare meget betydelige, og dem skyldes det tildeels, at vi ere komne ind i dette Ulføre, og at man fra forfatningsstro Side staar med saa lidet kraftige Retsmidler i sin Haand til at gennemføre, hvad der utvivlsomt er Flertallets Ret. Det er de Feil, der skulle gøres om, og naar de kunne rettes, er jeg overbevist om, at alle Partier kunne blive enige om en Form og en Løsning, der er tilfredsstillende og betryggende for Fremtiden. Jeg skal altsaa ikke i Dag trænge nær-

mere ind paa den høitæredede Conseilspresident, men jeg vil dog gjøre den Bemærkning, at dersom Meningen er at gjøre positive Skridt fra Rejseringens Side til at komme ud over disse Vanskeligheder, saa gjælder det, som den høitæredede Minister sagde, at Forhandlingen maa begynde i Tide. Det hjælper ikke, at se hen til de sidste 14 Dage af Samlingen. Samlingen er kort, og hvis der skal gøres Skridt til at komme nogen Begne, maa det ikke være for længe.

Til det ærede Medlem fra Fredensborg (Hage) maa jeg sige, at han dog vistnok har opfattet mine Ord om de Nationalliberale noget for stærkt. Hvorfor vi nu egentlig skulle tale om disse Ufælde, veed jeg ikke, men det er min Mening, at deres største Feil var Svaghed, og denne Feil viste sig især deri, at da de navnlig med Bønderne havde ført Forsatningen igjennem i 1849, blev de bange for, at de selvsamme Bønder skulde ende med at knuse dem og tage hele Magten fra dem. Denne Skræk delte de med Gods-eierne, og derfor se vi denne unaturlige Alliance mellem de Nationalliberale og Gods-eierne, hvilken har været vor Ulføre lige saa længe, som vi have haft Forsatningen her hjemme, og den førte til Forsatningen af 1866 og til den nuværende Konflikt. Det er Frugten af denne sørgelige Forbindelse. Det er Svaghed fra de Nationalliberales Side, at det er gaaet dem som alle Partier i Verden, nemlig at naar de først gennem en Forsatningsforandring have faaet saa megen Magt, som de behøve, mene de, at det kunde være passende, at der nu stoppes op, og at der ikke burde være flere, som gif frem mod det samme Maal og ad den samme Vej som de. Saadant lader sig imidlertid ikke gjøre, Forsatningen af 1849 er en god Forsatning, og jeg vil bestemt protestere imod, at det var en fantastisk Forsatning, som det blev hævdet af det ærede Medlem. Det var fuldt gjenmænt, og jeg vil sige, en god theoretisk gjenmænt Forsatning; det var en fuldt ud parlamentarisk Forsatning, som hævdede Folkethingparlamentarismen i alle dens Konsekventer (Modsigelse) Ja, det kan man jo have sin egen Mening om, om den var god eller daarlig. Det ærede Medlem veed, at jeg hører ikke til dens Beundrere, men jeg vil ikke sige, at det var en fantastisk Forsatning; thi det var en fuldstændig logisk, vel gjenmænt Forsatning, som man med det Samfund, vi have, overordentlig godt kunde have brugt, uden at frygte nogensomhelst Fare. Fantasteriet ligger i, at de Herrer have haft den Tro, at naar bort Landbodemokrati kom til Magten, vilde det være det Samme som en socialistisk